

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

**ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 18 ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΕΙ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

**ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«Διδακτική Μεθοδολογία – Παιδαγωγικά Θέματα»**

Μάθημα: «Ναυτιλία»

Σάββατο 14-12-2002

A. Να απαντήσετε στα επόμενα δύο ερωτήματα

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο:

- *Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.*
- *Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.*

Ας υποθέσουμε ότι είσθε καθηγητής εφαρμογών ναυτιλίας στο δεύτερο έτος σπουδών Ναυτικού Λυκείου. Ετοιμάζεστε να διδάξετε το μάθημα «Αρχή λειτουργίας και χρήση εξάντα» που θα διαρκέσει 3 ώρες.

Ζητείται να παρουσιάσετε:

- α. Την μέθοδο διδασκαλίας του μαθήματος.
- β. Ποια εποπτικά μέσα, θα θέλατε να χρησιμοποιήσετε και πως
- γ. Με ποιους τρόπους θα αξιολογήσετε τους μαθητές σας

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο:

- *Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.*
- *Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.*

Ως καθηγητής ναυτιλίας σε ναυτικό λύκειο, έχετε σαν αποστολή όχι μόνο να μεταφέρετε γνώσεις στον τομέα της ναυτιλίας, αλλά παράλληλα να προσελκύσετε και να αυξήσετε το ενδιαφέρον των μαθητών σας για την θάλασσα και το ναυτικό επάγγελμα.

Με ποιους τρόπους μπορείτε να εκπληρώσετε την παραπάνω αποστολή σας;

B. Να απαντήσετε στις σαράντα (40) ερωτήσεις του ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών.

- Οι απαντήσεις να δοθούν στο ειδικό ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ.
  - Κάθε σωστή απάντηση συμμετέχει κατά 1,25% στη διαμόρφωση του βαθμού.
-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ *

B	E	Z
---	---	---

1. Αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε τις καλύτερες συνθήκες για εφαρμογή της διαμορφωτικής αξιολόγησης στην τάξη μας, τότε η καταλληλότερη τεχνική αξιολόγησης των μαθητών είναι :
α) η καθημερινή επικοινωνία με τους μαθητές και η παρατήρηση.
β) μια γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.
γ) μια προφορική εξέταση στη μέση του εξαμήνου.
δ) μια γραπτή εργασία που ανατίθεται στη μέση του εξαμήνου και επιστρέφεται στο τέλος του εξαμήνου.
2. Έστω ότι σε ένα διδακτικό βιβλίο υπάρχει ο εξής διδακτικός στόχος (συνοπτική διατύπωση): «*Οι μαθητές θα καταστούν ικανοί να επεξεργάζονται στον Η/Υ τα δεδομένα που θα προκύψουν από μια έρευνα αγοράς*». Ο στόχος αυτός εντάσσεται κατά κύριο λόγο στο επίπεδο της ιεραρχίας του γνωστικού τομέα που λέγεται:
α) ανάκληση.
β) εφαρμογή.
γ) ανάλυση.
δ) καταγόηση.
3. Η μέθοδος διδασκαλίας που λέγεται «Επίδειξη» στηρίζεται θεωρητικά κυρίως:
α) στη θεωρία κοινωνικο-γνωστικής μάθησης (μίμηση προτύπου)
β) στη θεωρία δοκιμής και πλάνης
γ) στη μορφολογική θεωρία
δ) στη θεωρία πεδίου.
4. Για τη διδασκαλία τεχνικών και επαγγελματικών μαθημάτων σε κάθε περίπτωση:
α) καλύτερη μέθοδος διδασκαλίας είναι η επίδειξη.
β) χειρότερη μέθοδος διδασκαλίας είναι η διάλεξη.
γ) είναι πάντα προτιμότερος ένας καλός συνδυασμός μεθόδων.
δ) ο καθηγητής πρέπει να είναι σε θέση να κρίνει ποια μέθοδος είναι καταλληλότερη για τη διδασκαλία του κάθε ειδικού αντικειμένου.
5. Ποιο από τα κατωτέρω είναι βασικό κριτήριο αξιολόγησης ενός διδακτικού σκοπού / στόχου:
α) Η πληρότητα
β) Η ευελιξία
γ) Η προσαρμοστικότητα
δ) Η αντιστοίχιση
6. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί με επιτυχία μια εκπαιδευτική επίσκεψη των μαθητών μας σε εξωσχολικούς χώρους σχετικούς με ένα τεχνικό – επαγγελματικό αντικείμενο,
α) αν γίνει σωστή επιλογή του χώρου επίσκεψης όλα θα πάνε καλά.
β) απαιτείται λεπτομερής σχεδιασμός των δραστηριοτήτων τόσο του καθηγητή όσο και των μαθητών όσο και των στελεχών υποδοχής, τόσο πριν, όσο κατά, όσο και μετά την καθαυτό επίσκεψη.
γ) ο καθηγητής της τάξης είναι καλύτερα να μη συμμετέχει στην επίσκεψη, γιατί η παρουσία του αποθαρρύνει τους μαθητές να εξωτερικευθούν
δ) για την εξασφάλιση της μέγιστης χρησιμότητας της επίσκεψης ως μέσου διδασκαλίας-μάθησης αρκεί να αξιοποιηθεί παραγωγικά ο χρόνος που οι μαθητές βρίσκονται στο χώρο επίσκεψης.

*

Ο κωδικός αυτός να μεταφερθεί στο ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ

7. Την πιο αποτελεσματική διδασκαλία θα την επιτύχουμε όταν κατά τη διδασκαλία εξασφαλίζουμε στους μαθητές μας τη δυνατότητα:
α) να δουν αυτό που τους διδάσκουμε.
β) να κάνουν και οι ίδιοι αυτό που τους διδάσκουμε.
γ) να ακούσουν αυτό που τους διδάσκουμε.
δ) να διαβάσουν αυτό που τους διδάσκουμε.
8. Ένας εκπαιδευτικός στο ΤΕΕ έχει την ευαισθησία να αξιολογεί συνεχώς τη δουλειά του (αυτοαξιολόγηση). Ποια από τις κατωτέρω καταστάσεις του προσφέρει τις χρησιμότερες πληροφορίες:
α) Κυρίως η συνεχής καθημερινή επικοινωνία- συνεργασία με όλους του μαθητές
β) Κυρίως τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων
γ) Κυρίως η στάση των μαθητών του μέσου όρου επίδοσης και άνω
δ) Κυρίως τα σχόλια των γονέων των μαθητών.
9. Προκειμένου να καταρτιστεί το περιεχόμενο ενός τεχνικού – επαγγελματικού μαθήματος, η διεθνώς θεωρούμενη πιο έγκυρη προσέγγιση είναι:
α) να καταρτίζουν μερικοί καθηγητές της ειδικότητας ένα θεματικό περιεχόμενο σύμφωνα με την εμπειρία τους.
β) να γίνεται αξιοποίηση κυρίως της τεχνικής που λέγεται ανάλυση επαγγέλματος.
γ) να γίνεται αξιοποίηση κυρίως της τεχνικής που λέγεται καταιγισμός ιδεών.
δ) να παίρνονται ιδέες από τον πίνακα περιεχομένων των σχετικών εγχειριδίων.
10. Ποια από τις κατωτέρω μεθόδους διδασκαλίας εξασφαλίζει τον μεγαλύτερο βαθμό αξιοποίησης της αρχής της βιωματικότητας στη διδασκαλία:
α) Η διάλεξη
β) Η επίδειξη
γ) Το παίζιμο ρόλων
δ) Η συμμετοχική μέθοδος.
11. Σε μια διδακτική διαδικασία ο κύριος παιδαγωγικός σκοπός τον οποίο υπηρετεί η προφορική ερώτηση από μέρους του δάσκαλου είναι προκειμένου ο δάσκαλος να επιτύχει:
α) την εξέταση των μαθητών.
β) την υλοποίηση των σκοπών της μάθησης.
γ) τη διατήρηση του ελέγχου της τάξης.
δ) την παραγωγική αξιοποίηση της ώρας που του έχει περισσέψει.
12. Η προγραμματισμένη μάθηση / διδασκαλία, ως ξεχωριστή προσέγγιση μάθησης και διδασκαλίας, προέκυψε ως μια εφαρμογή στην πράξη κατά κύριο λόγο της
α) Θεωρίας της ενίσχυσης του Skinner.
β) Θεωρίας δοκιμής και πλάνης.
γ) Θεωρίας κοινωνικής μάθησης.
δ) μορφολογικής θεωρίας.
13. Όταν ένας εκπαιδευτικός στη διδασκαλία του ξεκινά από ένα παράδειγμα και μέσα απ' αυτό προσπαθεί να βοηθήσει τους μαθητές να αναχθούν σε έννοιες, σε κανόνες ή σε συμπεράσματα, η διδακτική προσέγγιση που ακολουθεί λέγεται:
α) επαγγωγική.
β) απαγωγική.
γ) Αναλυτικοσυνθετική
δ) Υποθετική
14. Όταν ένας εκπαιδευτικός στη διδασκαλία του προσπαθεί με τις κατάλληλες ερωτήσεις να αντλήσει από τους μαθητές τη γνώση αντί να την προσφέρει ο ίδιος έτοιμη, τότε η μέθοδος που χρησιμοποιεί λέγεται:
α) Μαιευτική
β) Διαλεκτική
γ) Ομαδική
δ) Μονολογική

15. Από τις κατωτέρω διδακτικές μεθόδους, εκείνη που έχει αποδειχθεί ότι εξασφαλίζει τον μεγαλύτερο βαθμό ενεργοποίησης των μαθητών στην τάξη είναι η:
- α) διάλεξη
  - β) παραγωγική διδασκαλία.
  - γ) έμμεση διδασκαλία.
  - δ) κατευθυνόμενη διερεύνηση – ανακάλυψη.
16. Ποια από τις κατωτέρω μορφές αλλαγής στη συμπεριφορά σύμφωνα με τη συμπεριφοριστική θεωρία μάθησης σηματοδοτεί μάθηση:
- α) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος όταν βρίσκεται σε διαδικασία φαρμακοθεραπείας.
  - β) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος ως αποτέλεσμα βιολογικής-σωματικής ωρίμανσης.
  - γ) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος ως αποτέλεσμα άσκησης.
  - δ) Η αλλαγή συμπεριφοράς που έχει τη μορφή αντανακλαστικής μυϊκής κίνησης.
17. Ποια από τις κατωτέρω προσεγγίσεις εκπαίδευσης είναι σήμερα από τις λιγότερο χρησιμοποιούμενες μορφές παροχής εκπαίδευσης:
- α) Η ανοιχτή μάθηση
  - β) Η μαθητεία
  - γ) Η αλληλοιδιδακτική
  - δ) Η εκπαίδευση εξ αποστάσεως.
18. Προκειμένου να διδαχθούν κοινωνικές δεξιότητες, η φερόμενη ως αποτελεσματικότερη μέθοδος διδασκαλίας θεωρείται:
- α) η μετωπική διδασκαλία
  - β) η διδασκαλία με την δημιουργία μικρών ομάδων μαθητών.
  - γ) η διάλεξη.
  - δ) η μέθοδος σχεδίου εργασίας (project).
19. Ποιος από τους κατωτέρω ρόλους δεν είναι σήμερα γενικά αποδεκτός ως βασικός ρόλος για τον σύγχρονο δάσκαλο:
- α) Μεταδότης γνώσεων και πληροφοριών
  - β) Σύμβουλος του μαθητή
  - γ) Υποστηρικτής των μαθητών στην προσπάθειά τους για ανάπτυξη και εξέλιξη
  - δ) Συμπαραστάτης του μαθητή στην προσπάθειά του για μάθηση.
20. Ποιο από τα κατωτέρω δεν αποτελεί σημαντική διδακτική αρχή προκειμένου να παρωθηθεί ο μαθητής να συμμετάσχει στη διαδικασία μάθησης:
- α) Η ενθάρρυνση
  - β) Η ενίσχυση
  - γ) Η ελευθερία έκφρασης
  - δ) Η συμμόρφωση.
21. Διαπιστώνετε ότι οι μαθητές σας διακατέχονται από αρνητικά συναισθήματα για έναν αλλοδαπό συμμαθητή τους. Με ποιο τρόπο θα προσπαθήσετε να αλλάξετε αυτά τα συναισθήματα;
- α) Συστήνετε στους γονείς του μαθητή να του αλλάξουν σχολείο
  - β) Τονίζετε τα θετικά σημεία του αλλοδαπού μαθητή στην τάξη.
  - γ) Παροτρύνετε τους συμμαθητές του να τον συναναστρέφονται.
  - δ) Μιλάτε στην τάξη για τη χώρα του και για τον πολιτισμό της.
22. Ένας μαθητής αντιμετωπίζει δυσκολίες στα Μαθηματικά με αποτέλεσμα να αντιπαθεί το μάθημα αυτό και τον διάσκοντά του. Πώς θα δοκιμάζατε να βελτιώσετε την κατάσταση αυτή;
- α) Επιβραβεύετε κάθε επιτυχημένη προσπάθεια στα Μαθηματικά.
  - β) Αποφεύγετε να τον εξετάσετε στα Μαθηματικά.
  - γ) Χρησιμοποιείτε τη βαθμολογία για να τον αναγκάσετε να προσπαθήσει.
  - δ) Τον τιμωρείτε, όταν διαπιστώνετε ότι δεν κάνει προσπάθειες.

- 23. Υποστηρίζεται ότι οι διάφορες μορφές ενίσχυσης, σύμφωνα με το Συμπεριφοριστικό Μοντέλο Μάθησης, όπως ο έπαινος και οι αμοιβές, δημιουργούν κίνητρα και βελτιώνουν τη μάθηση:**
- α) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται σε συγκεκριμένα αποτελέσματα μάθησης.
β) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται στη συνολική συμπεριφορά του μαθητή.
γ) Όταν παρέχονται ετεροχρονισμένα.
δ) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται στη διαδικασία της μάθησης.
-
- 24. Μερικοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η τιμωρία μπορεί να μειώσει μια ανεπιθύμητη συμπεριφορά. Αν υιοθετείτε τη θέση αυτή, ποια μορφή τιμωρίας θα εφαρμόζατε;**
- α) Αναθέτουμε στους μαθητές επιπλέον εργασίες.
β) Απειλούμε τους μαθητές με κακούς βαθμούς.
γ) Τους στερούμε τα κεκτημένα προνόμια.
δ) Τους επιπλήττουμε ενώπιον των συμμαθητών τους.
-
- 25. Μια βασική παράμετρος στη μαθησιακή διαδικασία είναι η τόνωση του αυτοσυναισθήματος των μαθητών. Με ποιο τρόπο νομίζετε ότι ο εκπαιδευτικός μπορεί να το επιτύχει;**
- α) Όταν εντοπίζει και επικεντρώνεται στις αδυναμίες των μαθητών.
β) Όταν χρησιμοποιεί τη σύγκριση μεταξύ τους φέρνοντας παραδείγματα συμμαθητών τους.
γ) Όταν δείχνει εμπιστοσύνη στους μαθητές και αναγνωρίζει την αξία τους.
δ) Όταν δίνει έμφαση στα αρνητικά σημεία της προσωπικότητας των μαθητών.
-
- 26. Είναι γεγονός ότι η δημιουργία κινήτρων συμβάλλει στην αποτελεσματική μάθηση. Με ποιο τρόπο νομίζετε ότι ο εκπαιδευτικός μπορεί να το επιτύχει;**
- α) Όταν θέτει μαθησιακούς στόχους προκλητικούς και πραγματοποιήσιμους.
β) Όταν πιέζει τους μαθητές του να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους.
γ) Όταν δίνει έμφαση στη βαθμολογία και στη σύγκριση των επιδόσεων ανάμεσα στους μαθητές.
δ) Όταν δείχνει πραγματικό ενδιαφέρον για την πρόοδο των μαθητών του.
-
- 27. Η μάθηση είναι αποτελεσματική, όταν οι γνώσεις που απέκτησαν οι μαθητές μας διατηρούνται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Πότε μπορεί να συμβεί αυτό;**
- α) Όταν αξιολογούμε τις γνώσεις τους κατά αραιά χρονικά διαστήματα με γραπτά διαγωνίσματα.
β) Όταν οι μαθητές συνδέουν τις γνώσεις που απέκτησαν με τις περιστάσεις που θα τις χρησιμοποιήσουν.
γ) Όταν οι μαθητές διδάσκονται και μαθαίνουν μόνο τα απαραίτητα για τις ανάγκες των εξετάσεων.
δ) Όταν οι μαθητές παρακολουθούν τη διαδικασία της διδασκαλίας.
-
- 28. Το καλό ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα στη σχολική τάξη είναι απαραίτητη προϋπόθεση στην αποτελεσματική μάθηση και διδασκαλία. Πώς μπορούμε να το εξασφαλίσουμε αυτό στη διδασκαλία μας;**
- α) Με τις συχνές επαναλήψεις της ύλης για την απόκτηση δεξιοτήτων
β) Με την τακτική αξιολόγηση για επανατροφοδότηση των μαθητών.
γ) Με την οργάνωση του μαθησιακού υλικού χρησιμοποιώντας νοητικούς χάρτες.
δ) Με τη συμμετοχή των μαθητών στη λήψη αποφάσεων στη σχολική τάξη.
-
- 29. Η διάσπαση της προσοχής των μαθητών είναι ένα συνηθισμένο φαινόμενο στη μαθησιακή διαδικασία. Πώς μπορείτε να ενεργοποιήσετε εκ νέου πιο αποτελεσματικά τους μαθητές σας;**
- α) Όταν τους τονίζετε τη σπουδαιότητα του μαθήματος.
β) Όταν τους ζητάτε να προσέξουν γιατί θα ακολουθήσουν σχετικές ερωτήσεις.
γ) Όταν διακόπτετε τη διαδικασία του μαθήματος και προκαλείτε συζήτηση έξω απ' αυτό.
δ) Όταν ζητάτε από τους μαθητές σας να διατυπώσουν εκείνοι τις ερωτήσεις του μαθήματος.
-
- 30. Ο έπαινος λειτουργεί στους μαθητές με διάφορους τρόπους. Πότε ο έπαινος συμβάλλει στην ανάπτυξη των μεταγνωστικών ικανοτήτων των μαθητών;**
- α) Όταν προσδιορίζει ποιο ακριβώς στοιχείο της εργασίας τους είναι σωστό, ώστε να επαναληφθεί.
β) Όταν παρέχει γενικά πληροφορίες για την αξία των διάφορων επιτευγμάτων των μαθητών.
γ) Όταν χρησιμοποιεί τα προηγούμενα επιτεύγματα των μαθητών για να περιγράψει την τρέχουσα κατάσταση.
δ) Όταν προσανατολίζει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν τις διαδικασίες που ακολουθεί η σκέψη τους.

- 31. Σύμφωνα με σύγχρονες έρευνες η παραπτωματική συμπεριφορά στην εφηβική ηλικία εντοπίζεται κυρίως:**
- α)** Στον πληθυσμό των εφήβων αγοριών.
  - β)** Στον πληθυσμό των εφήβων κοριτσιών.
  - γ)** Εξίσου και στα δύο φύλα.
  - δ)** Στους εφήβους με αισθητηριακά προβλήματα.
- 32. Υποστηρίζεται ότι η εφηβική ηλικία αποτελεί την πιο κρίσιμη περίοδο της ζωής του ανθρώπου. Με την έννοια «κρίσιμη» εννοείται:**
- α)** Μια μακρά και επώδυνη περίοδος ωρίμανσης
  - β)** Μια περίοδος που σημαδεύεται από χρονοβόρες σωματικές αλλαγές.
  - γ)** Μια μεταβατική περίοδος φυσιολογικών αλλαγών με δυσκολίες.
  - δ)** Μια περίοδος που κυριαρχούν οι έντονες κοινωνικές επαφές.
- 33. Ένα σύνθετο φαινόμενο στην καθημερινή σχολική ζωή είναι ο «σκασιάρχης μαθητής». Τι πιστεύετε ότι μπορεί να αιτιολογήσει καλύτερα αυτή τη συμπεριφορά;**
- α)** Ένα ιστορικό σχολικής αποτυχίας.
  - β)** Αισθητηριακές ανεπάρκειες.
  - γ)** Μια, έστω και οριακή, νοητική υστέρηση.
  - δ)** Η κοινωνικο-οικονομική προέλευση.
- 34. Σε ορισμένους μαθητές, κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, παρατηρούνται συστηματικά και για μεγάλο χρονικό διάστημα (μεγαλύτερο από 7 μήνες) φαινόμενα υπερκινητικής συμπεριφοράς. Η συμπεριφορά αυτή είναι:**
- α)** Ένδειξη πληθωρικής δραστηριότητας.
  - β)** Ένδειξη αντιδραστικότητας.
  - γ)** Ένδειξη κακής διαπαιδαγώγησης.
  - δ)** Ένδειξη αναπτυξιακής διαταραχής με νευρολογικό υπόβαθρο.
- 35. Με ποιον από τους παρακάτω τρόπους οι έφηβοι μαθητές δεν εκδηλώνουν την επιθετικότητα τους:**
- α)** Με λεκτικούς χαρακτηρισμούς και φράσεις.
  - β)** Με φθορά ξένης περιουσίας.
  - γ)** Με αυτοκαταστροφικές τάσεις.
  - δ)** Με χαμηλές σχολικές επιδόσεις.
- 36. Ο όρος «δυσλεξία» θεωρείται σήμερα ως πρόβλημα των μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στα μαθήματα του σχολείου. Η δυσλεξία είναι:**
- α)** Ασθένεια του προφορικού λόγου.
  - β)** Διαταραχή της κινητικής δεξιότητας του ατόμου.
  - γ)** Ειδική μαθησιακή δυσκολία κατά κύριο λόγο στην ανάγνωση, τη γραφή και ορθογραφία.
  - δ)** Έντονες συναισθηματικές διαταραχές.
- 37. Η πορεία γνωστικής ανάπτυξης του ατόμου διέρχεται από επάλληλα στάδια. Ποιο στάδιο γνωστικής ανάπτυξης αντιστοιχεί στην εφηβική ηλικία;**
- α)** Φαλλικό στάδιο.
  - β)** Στάδιο βασικής εμπιστοσύνης – δυσπιστίας.
  - γ)** Στάδιο αφηρημένων πράξεων.
  - δ)** Στάδιο συγκεκριμένων λογικών πράξεων.
- 38. Η καλή συνεργασία σχολείου – οικογένειας θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή ανάπτυξη της προσωπικότητας και σχολικής επίδοσης του παιδιού. Η αποτελεσματική επικοινωνία μπορεί να επιτευχθεί με:**
- α)** Ελεύθερη είσοδο των γονέων στο σχολείο, ώστε να μπορούν να συνομιλούν και να συνεργάζονται με το διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς.
  - β)** Καθορισμό τακτικών ωρών επισκέψεων για συζήτηση και ενημέρωση των γονέων.
  - γ)** Οργάνωση κοινών δραστηριοτήτων και σχολικών εκδηλώσεων.
  - δ)** Συχνά τηλεφωνήματα και αλληλογραφία γονέων και εκπαιδευτικών.

- 39. Η ορθή ψυχοπαιδαγωγική αντιμετώπιση και η σχολική ενσωμάτωση ενός δυσλεκτικού μαθητή επιτυγχάνεται με:**
- α)** Συνεχή ενθάρρυνση και αξιολόγηση της προσπάθειας του.
  - β)** Διάθεση περισσότερου χρόνου για τις γραπτές εργασίες.
  - γ)** Αποφυγή αρνητικών χαρακτηρισμών (π.χ. τεμπέλης, αδιάφορος).
  - δ)** Όλα τα παραπάνω.
-
- 40. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιεί την θεωρία της κλασικής εξαρτημένης μάθησης ή μάθησης με υποκατάσταση, όταν στοχεύει στην εκμάθηση κατά κύριο λόγο:**
- α)** Μορφών κοινωνικής συμπεριφοράς (π.χ. δημιουργία ή αλλαγή στάσεων).
  - β)** Αυτοματοποιημένων αντιδράσεων και κινήσεων (π.χ. οδήγηση).
  - γ)** Γνωστικών λειτουργιών και διαδικασιών (π.χ. επίλυση προβλημάτων).
  - δ)** Μεταγνωστικών δεξιοτήτων (π.χ. μαθαίνω πώς να μαθαίνω).
-